

2025

Listy Odmian

Soi i roślin bobowatych grubonasiennych

Zalecanych do uprawy
na obszarze województw

Wprowadzenie

Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw (LOZ) są ustalane na podstawie wyników doświadczeń realizowanych w ramach systemu Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO), prowadzonego i koordynowanego przez COBORU we współpracy z podmiotami zainteresowanymi wdrażaniem postępu biologicznego do rolnictwa. Ostateczne decyzje dotyczące tworzenia LOZ podejmują dyrektorzy stacji doświadczalnych oceny odmian po zasięgnięciu opinii Wojewódzkich Zespołów PDO.

Warunkiem utworzenia LOZ w danym gatunku jest coroczne prowadzenie na terenie danego województwa lub rejonu odpowiedniego zakresu badań i doświadczeń PDO oraz ich właściwe opracowanie i upowszechnienie. Do roku 2018 tworzenie LOZ w gatunkach bobowatych grubonasiennych (bobiku, grochu siewnym, łubinie wąskolistnym i żółtym) oraz soi dla poszczególnych województw było ograniczone i dotyczyło jedynie części z nich. Po-

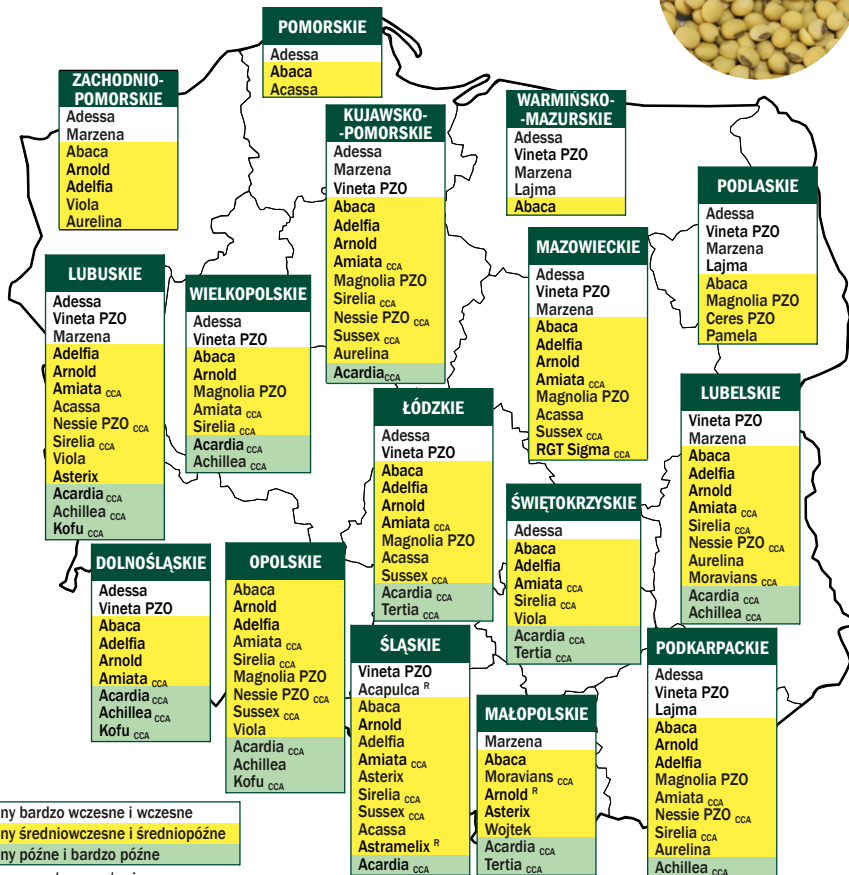
cząwszy od roku 2019 tworzenie LOZ stało się powszechne. Jest to możliwe dzięki realizacji tzw. Inicjatywy białkowej COBORU, zakładającej m.in. rozszerzenie zakresu doświadczalnictwa odmianowego i umożliwienie powszechnej rekomendacji odmian w tej grupie roślin. LOZ na rok 2025 utworzono dla większości, a w przypadku soi i grochu siewnego dla wszystkich województw. Dodatkowo w województwie lubelskim i świętokrzyskim zdecydowano o utworzeniu LOZ na rok 2025 dla łubinu białego, rekomendując dwie odmiany Butan i Kulig. Gatunku tego nie ujęto jednak w dalszej części ulotki. Ze względów formalnych, najnowsze odmiany wpisane do Krajowego rejestru w danym roku nie mogą znaleźć się na LOZ mimo obiecujących wyników wartości gospodarczej (WGO) w doświadczeniach rejestrowych. Procedury stanowią, że na LOZ umieszcza się odmiany wyróżniające się wartością gospodarczą, potwierdzoną zazwyczaj jednoletnimi (rekomendacja wstępna) lub dwuletnimi wynikami doświadczeń porejestrowych.

Odmiany wpisane do Krajowego rejestru (KR)

Bobik	Groch siewny	Łubin biały	Łubin wąskolistny	Łubin żółty	Soja
w roku 2024					
Amina ^z Genius ^z	Twister Ursus	SM Belter	SM Cyrkon SM Filemon	Opal	Acapulca ^z Astramelix ^z Astronomix ^z Ikone ^z LID Diamantor ^z Lajma
w roku 2025					
Callas ^z Ketu ^z Onyks	Massko ^z	SM Bolid	Nefryt	Dakar	Admiralix ^z AY Hercules Impala PZO ^z Jolante PZO ^z

z - odmiana zagraniczna

SOJA

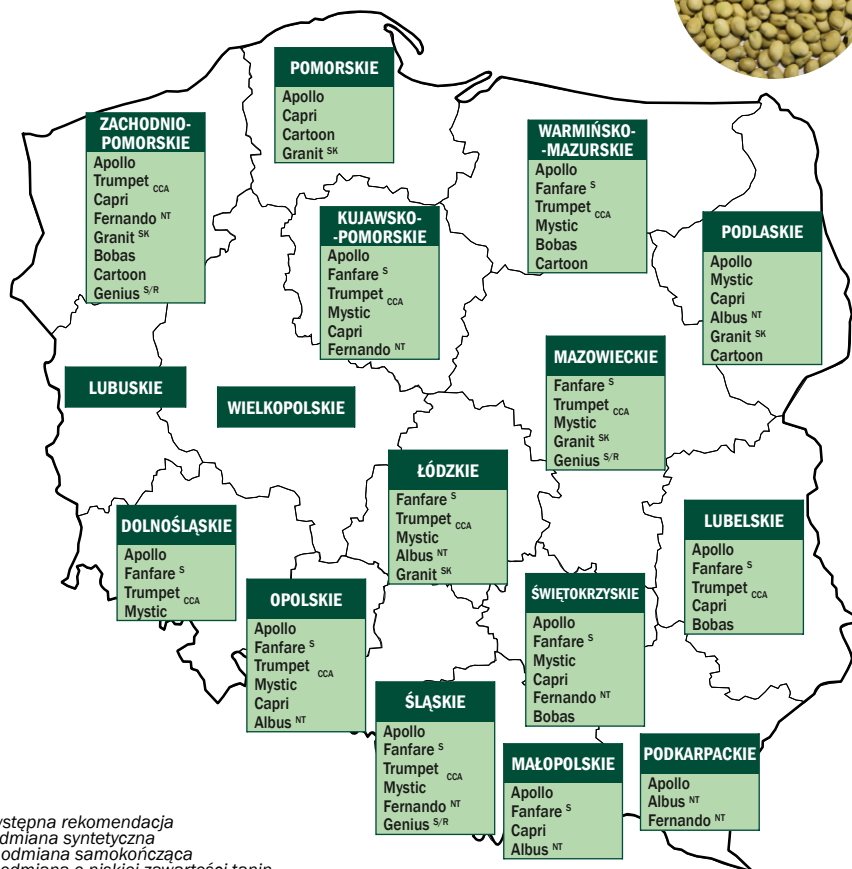
odmiany bardzo wczesne i wczesne
odmiany średniowczesne i średniopóźne
odmiany późne i bardzo późne

R - wstępna rekomendacja

Soja	Liczba odmian	
	w KR-44	w CCA-687
	Zróżnicowanie odmian pod względem długości wegetacji: od bardzo wczesnych do bardzo późnych	
Wymagania glebowe	średnie do dużych	
Optymalne pH	6,5-7,0	
Obsada nasion (szt./m ²)	45-60	
Ilość wysiewu* (kg/ha)	około 150	
Optymalny termin siewu	20.IV-5.V	
Głębokość siewu (cm)	3-4	
Nawożenie N (kg N/ha)	zgodnie z programem ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych (wskazane zastosowanie dawki startowej)	
Nawożenie P (kg P ₂ O ₅ /ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 40-50	
Nawożenie K (kg K ₂ O/ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 60-80	

KR - Krajowy rejestr, CCA - Wspólnotowy katalog odmian roślin rolniczych
* - zależnie od parametrów wartości siewnej nasion: zdolności kiełkowania i masy 1000 nasion

BOBIK

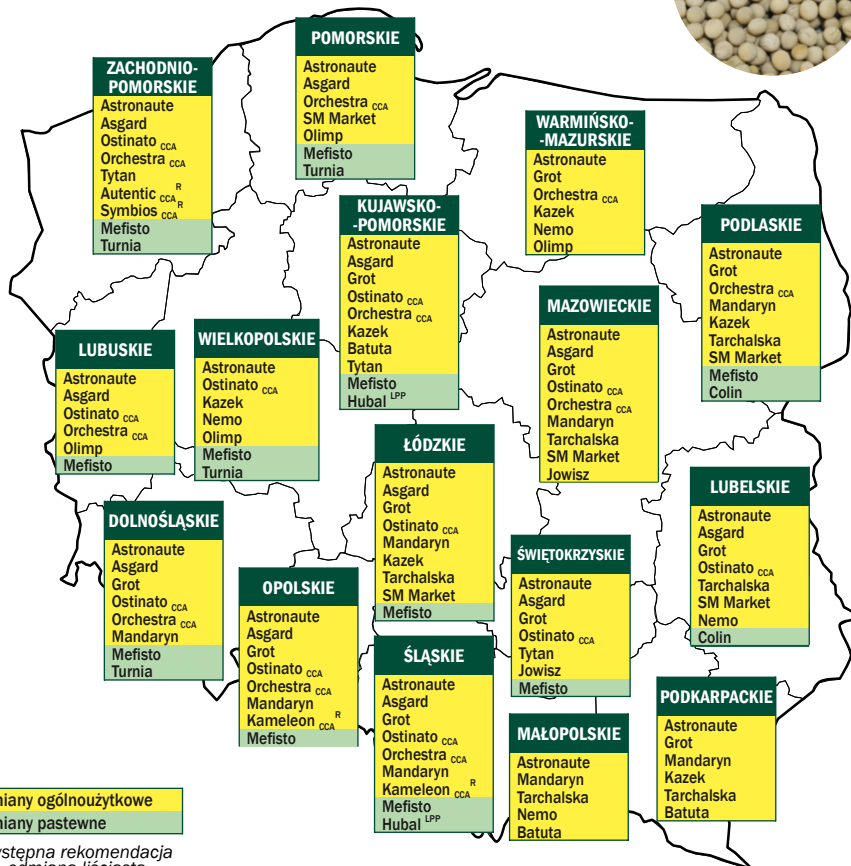
R - wstępna rekomendacja
S - odmiana syntetyczna
SK - odmiana samokończąca
NT - odmiana o niskiej zawartości tanin

Bobik	Liczba odmian		
	w KR-14		w CCA-171
	Typy odmian		
	niesamokończące		samokończące wysokotaninowe
	niskotaninowe	wysokotaninowe	
Wymagania glebowe	duże do średnich, dobrze uwilgotnione		
Optymalne pH	6,5-7,0		
Obsada nasion (szt./m ²)	50	70	
Ilość wysiewu* (kg/ha)	około 270	około 400	
Optymalny termin siewu	20.III-10.IV		
Głębokość siewu (cm)	8-10		
Nawożenie N (kg N/ha)	zgodnie z programem ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych (możliwe zastosowanie dawki startowej)		
Nawożenie P (kg P ₂ O ₅ /ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 60-80		
Nawożenie K (kg K ₂ O/ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 70-90		

KR - Krajowy rejestr, CCA - Wspólnotowy katalog odmian roślin rolniczych

* - zależnie od parametrów wartości siewnej nasion: zdolności kiełkowania i masy 1000 nasion

GROCH SIEWNY

odmiany ogólnoużytkowe
odmiany pastewne

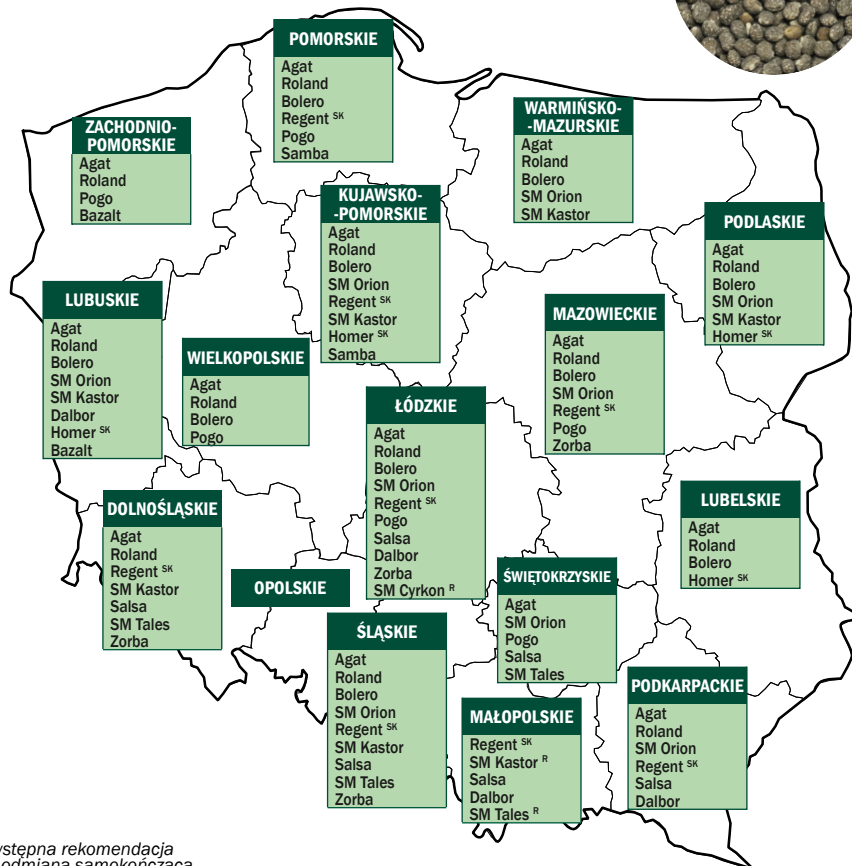
R - wstępna rekomendacja
LPP - odmiana liściasta

Groch siewny	Liczba odmian	
	w KR-31	w CCA-415
	Typy odmian	
	ogólnoużytkowa	pastewne
	wąsolistne	wąsolistne, wąsolistne wysokie, liściaste
Wymagania glebowe	średnie do dużych	
Optymalne pH	6,5-7,0	6,0-6,5
Obsada nasion (szt./m ²)	110	
Ilość wysiewu* (kg/ha)	około 300	około 260
Optymalny termin siewu	20.III-10.IV	
Głębokość siewu (cm)	4-6	
Nawożenie N (kg N/ha)	zgodnie z programem ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych (możliwe zastosowanie dawki startowej)	
Nawożenie P (kg P ₂ O ₅ /ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 40-60	
Nawożenie K (kg K ₂ O/ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 70-90	

KR - Krajowy rejestr, CCA - Wspólnotowy katalog odmian roślin rolniczych

* - zależnie od parametrów wartości siewnej nasion: zdolności kiełkowania i masy 1000 nasion

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

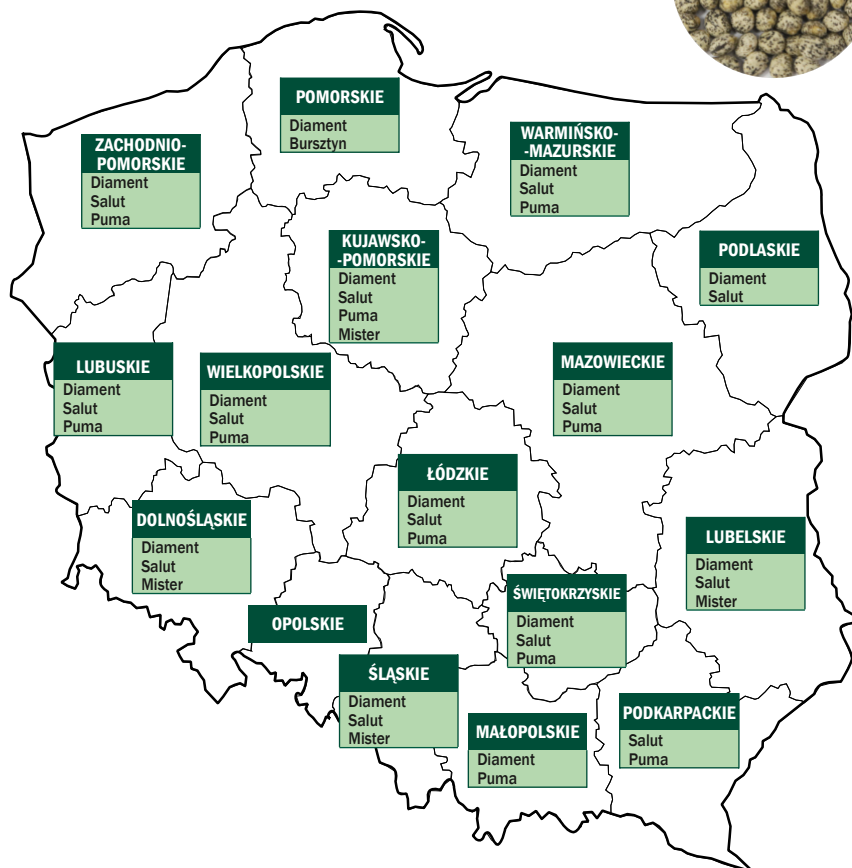
R - wstępna rekomendacja
SK - odmiana samokończąca

Łubin wąskolistny	Liczba odmian		
	w KR-34		w CCA-53
	Typy odmian		
	niesamokończące		samokończące niskoalkaloidowe
	niskoalkaloidwe	wysokoalkaloidowe	
Wymagania glebowe	średnie do małych		
Optymalne pH	6,0-6,5		
Obsada nasion (szt./m ²)	100		120
Ilość wysiewu* (kg/ha)	około 170		
Optymalny termin siewu	20.III-10.IV		
Głębokość siewu (cm)	3-4		
Nawożenie N (kg N/ha)	0		
Nawożenie P (kg P ₂ O ₅ /ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 20-40		
Nawożenie K (kg K ₂ O/ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 30-40		

KR - Krajowy rejestr, CCA - Wspólnotowy katalog odmian roślin rolniczych

* - zależnie od parametrów wartości siewnej nasion: zdolności kiełkowania i masy 1000 nasion

ŁUBIN ŻÓŁTY

Łubin żółty	Liczba odmian	
	w KR-10	w CCA-14
	Typy odmian	
	niesamokończące	samokończące
Wymagania glebowe	małe do bardzo małych	
Optymalne pH	5,5-6,0	
Obsada nasion (szt./m ²)	90	120
Ilość wysiewu* (kg/ha)	około 130	około 180
Optymalny termin siewu	20.III-10.IV	
Głębokość siewu (cm)	3-4	
Nawożenie N (kg N/ha)	0	
Nawożenie P (kg P ₂ O ₅ /ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 20-40	
Nawożenie K (kg K ₂ O/ha)	wg zasobności gleby; przeciętnie 30-40	

KR - Krajowy rejestr, CCA - Wspólnotowy katalog odmian roślin rolniczych

* - zależnie od parametrów wartości siewnej nasion: zdolności kiełkowania i masy 1000 nasion

COBORU

Centralny Ośrodek Badania
Odmian Roślin Uprawnych

Słupia Wielka 34

PL 63-022 SŁUPIA WIELKA

tel.: (+48) 61 285 23 41 do 47

faks: (+48) 61 285 35 58

e-mail: sekretariat@coboru.gov.pl

www.coboru.gov.pl

COBORU 22/2025 n. 3000

